

fenfibile. patet ergo qd secundum hunc modum, id quod est terminus corruptioinis, est principium generatioinis. Sive ergo sit aliquid subiectum, ex quo est generatio, siue non, semper oportet qd generatio eius sit ex non ente, quod est terminus corruptioinis: hoc enim est de ratione generatioinis, qd sit ex non ente: quod autem illud non ens adiungatur alteri existenti accidit generatioini. Quare patet qd simul generatur aliquid ex non ente & corruptio in non ens, qualitercumq; dicitur non ens: sicigitur idem est in quod terminatur corruptio, & ex quo est generatio: & propter hoc generatio est ex corruptis. Conuenienter ergo non deficit successio generatioinis & corruptioinis, vt supra dictum est: quia generatio est quedam corruptio, si non ens: & ita vnium eorum semper adiungitur alteri, cum tamen in id, ex quo vnium incipit, aliud terminetur. Secundam quaestionem ponit. ibi. Sed hoc non ens. Potest enim aliquis quaerere, an id non ens, ex quo est generatio, & in quod terminatur corruptio simpliciter, quod quidem est quodammodo ens, sit aliquid contrarium, puta qd terra & graue sit non ens, sicut posuit Parmenides: ignis autem & leue sit ens, & soluit qd non est ita, sed terra est ens, qua, si terra sit per hoc quod materia recipit quandam formam, qua facit esse in actu, non ens ergo est materia terra & ignis. Non tamen materia est non ens per se, sicut Plato posuit, sed non ens per accidens ratione priuationis cui adiungitur.

Tertiam quaestionem ponit ibi. Et alia vtriusque. Vtrū, scilicet illud non ens, quod est materia, sit aliud & aliud, quod est commune his, qua adiuuicem generantur. Et dicit qd alia esset vtriusque materia, scilicet ignis & terra, si non generantur adiuuicem: sicut accidit his, qui posuerunt & ignem & terram primas materias. Oportet enim ea, qua ex inuicem generantur, communicare in subiecto, quod suscipiat formam vtriusque: & per consequens non fieret transmutatio ex contrarijs inuicem, sicut supra dictum est: quia contrarietates existunt primo & per se elementis praedictis, scilicet igni, terra, & aere, & aqua, & vnde, si nihil transmutaretur ex igne in aquam vel aerem aut e conuerso, nihil etiam transmutaretur ex calido in frigidum vel e conuerso, vt supra dictum est. Subiungit tamen qd materia eorum, qua transmutantur adiuuicem, aliter est eadem, & aliter alia: subiecto, n. est eadem. Et hoc est quod dicit qd id, quod subijctum est idem, qualitercumq; sit ens: quia, scilicet non est ens actu, sed potentia. Non est autem idem secundum esse vel rationem. aliam enim rationem & aliud esse accipit prout est sub diuersis formis: & etiam secundum hoc ipsum quod ordinatur ad diuersas formas, sicut corp' est aliud ratione fm qd est agrotabile, & aliud fm qd sanabile, licet sit idem subiecto. Vltimo autem epilogoando concludit qd de his intantum dictum est.

LECTIO. X.

Generatioinis & corruptioinis Natura: ex cuius notitia ipsarū a ceteris mutationibus Differentia deducitur.

Aliud esse, & alia rōne habet materia prout ad diuersas formas ordinatur.

VATAB.

De generatione autem atq; alteratione, quo inter se discrepant, agendum. Nam haec mutationes inter se diuersae esse dicimus. Cum igitur subiectum quippiam sit, & affectio atq; qualitas qua de subiecto nata est dici ab eodem diuersa sit, sitq; vtriusq; horum mutatio: alteratio sane est quando sensibile subiectum permanens in suis mutatur affectibus: qui aut contrarij aut inter contrarios mediū sunt, sicut corpus idē permanens, vicijs, fm modo sanum, modo aegrum est, atq; aēs, quamquam idem, alias teres atq; rotundum est, alias anguli speciem pra se fert.

ANT. T.c. 23.

De generatione autē & alteratione dicamus quid differūt. dicimus. n. has trans

A mutatiōes esse inter se diuersas ab inuicē. Quoniam igitur est aliud subiectum & aliud passio, qua de subiecto innata est dici: et est transmutatio vtriusque horum, Alteratio quidem est, quando manente subiecto sensibili exite trāsmutatur in eius passionibus, aut contrarijs entibus, aut medijs, puta corpus sanum est, & rursum laborat manens idem, & metallum quandoque rotundum, quandoque angulare idē existens.

De dīa generationis & alterationis.

Postquam Philosophus ostendit, quare est quedam generatio secundum quid, & quedam simpliciter, hic inquirat de differentia generatioinis & alterationis, & primo exponit suam intentionem dicens, qd dicendum est de generatione & alteratione quomodo differant adiuuicem, & hoc ideo, quia superius dictum fuit, quod generatio & alteratio sunt diuersae transmutationes adiuuicem.

Secundo ibi. Quoniam igitur est aliud subiectum. Exequitur propositum suum: & primo dicit differentia generatioinis & alterationis quantum ad id secundum quod vtrunque est transmutatio, Secundo quantum ad subiectum vtriusque. ibi. Quandoquidem igitur. Circa primum duo facit, primo ostendit in quibus sit alteratio, secundo in quibus sit generatio. ibi. Quando autem totum. Circa primum duo supponit, quorum Primum est, quod aliud est subiectum, & aliud passio, qua nata est dici de subiecto, sicut differunt substantia, & accidēs, Secundum est, quod contingit ad vtrunque eorum esse transmutationem: nam quandoque sit transmutatio in ipsa substantia, quandoque autem in accidentibus, his ergo suppositis, subiungit qd alteratio est, qm manet idem subiectū sensibile: scilicet qm nulla transmutatio in eius substantia facta, sit transmutatio in passionibus eius, scilicet qualitatibus ipsius. Nec est differentia quantum ad hoc, vtrum fiat transmutatio secundum contraria extrema, vel secundum media, puta vtrum de albo in nigrum, vel de rubeo in palidum. Et ponit duo exempla, primum, scilicet cum corpus animalis idem manens prius est sanum, & postea infirmatum. Secundum est, quando aēs idem manens, quandoq; est rotundum, & quandoque angulare, vel angulos habens. Et est aduertendum qd primum horum exemplorum pertinet ad primam speciem qualitatis, secundum autem ad quartam, tamen Philosophus in Quinto Physico, probat quod in prima specie qualitatis, & quarta non est alteratio, sed solum in tertia: qua dicitur passio vel passibilis qualitas. & propter hoc forte signanter dicit, quod alteratio est transmutatio in passionibus. Sed dicendum est quod primo & per se alteratio est in qualitatibus tertiae speciei, per accidens autem mediantibus aliquibus qualitatibus: & ex consequenti sit alteratio in alijs speciebus, sicut per aliquam alterationem calidi & frigidi mutatur homo de sanitate in aegritudinem, & e conuerso: et per alterationem mollis, & duri perducitur corpus ad aliquam figuram.

T.c. 20.

T.c. 20.

Qm est alteratio.

alim metallū Dubium.

T.c. 17. & pmo Phy. 1. cas.

Solutio. Alteratio primo & p se est in tertia ipse qualitas, in alijs vero se cundario.

D Deinde cum dicit. At cum totum mutatur, nec sensibile quicquam ut subiectum idem permanet, sed perinde euenit ut cum ex toto semine sanguis, aut ex tota aqua aer, aut ex aere toto aqua sit, iam quod est rale, generatio huius est & illius corruptio. Quando autem totum transmutatur non manente aliquo sensibili, vt subiecto eodē, sed quasi ex semine toto sanguis, aut ex aqua aer, aut ex aere omni aqua, Generatio iam hoc tale, huius autem Corruptio.

VATAB.

ANT.

Tho. de Cenc. B iij Ostendit